

AANBIEDINGSFORMULIER COMMISSIEBESPREKING

Verzoek college van burgemeester en wethouders voor commissiebehandeling

Vastgesteld in B&W-vergadering van 26 mei 2020

Zaaknummer: 20863-2020
Registratienummer: 20863-2020:840123

Onderwerp

Vaststellen reactie op concept - regionale energiestrategie

Inhoud

De concept-RES is een belangrijke mijlpaal in het proces van de MRE-regio om te komen tot een strategie voor de transitie naar duurzame energie en energiebesparing in onze regio. De concept-RES is het resultaat van een bestuurlijk en ambtelijk proces tussen de 21 gemeenten, de provincie Noord-Brabant, de waterschappen Aa en Maas en De Dommel en netbeheerder Enexis. In 2019 hebben alle MRE-gemeenten de Startnotitie vastgesteld waarin het proces wordt beschreven om tot een RES 1.0 te komen.

Op 26 mei 2020 heeft het college besloten de concept-RES vast te stellen namens Laarbeek. Hiervoor is zij bevoegd in de Startnotitie RES, die in juni 2019 door de raad is vastgesteld. Vanwege de corona-crisis heeft het schrijven van de RES vertraging opgelopen. Daarom is de deadline voor het indienen van een concept-RES inclusief raadsconsultaties door het Nationaal Programma RES verruimd. Volgens deze verruiming wordt op 1 juni 2020 een voorlopig concept ingediend, dat uiterlijk 1 oktober wordt aangevuld met de reacties van de gemeenteraden en van inwoners. De raadsconsultaties zijn ook in de MRE-regio uitgesteld tot uiterlijk 31 augustus, wat ons tijd geeft om de reacties daarna te bundelen en tijdig aan het Rijk aan te bieden.

In dit nieuwe proces vindt de raadsconsultatie plaats in uw commissievergadering van 9 juli 2020 en de besluitvorming in de raad op 27 augustus 2020. U bent hierover geïnformeerd via de RIB die op 26 mei 2020 is vastgesteld.

In de commissievergadering horen wij graag uw standpunten over dit concept, zodat die toegevoegd kunnen worden aan de reactie van het college en toegestuurd aan de regionale Stuurgroep RES. In de bijlage vindt u niet alleen het concept, maar ook een samenvatting per hoofdstuk (hoofdpijnennotitie). De concept-RES voldoet niet aan al onze verwachtingen, het proces is minder vlot gegaan en er zijn inhoudelijk nog minder grote stappen gezet dan vooraf werd verwacht. Toch is het een beleidsstuk van inhoudelijk goede kwaliteit dat handvatten biedt voor verdere uitwerking richting de RES 1.0. Het sluit goed aan bij het Laarbeekse beleid en levert voor Laarbeek geen nadelen op behalve enkele verplichtingen waaraan we ons verbinden. Omdat dit nog een vrij abstract document is, blijft er ruimte om richting de RES 1.0 te lobbyen voor een invulling van de RES die voor zowel Laarbeek als voor de MRE-regio gunstig is. Hieronder vindt u de college-reactie per hoofdstuk. Hierover gaan we graag met u in discussie.

Hoofdstuk 1: Samen de ambitie realiseren

- Laarbeek ondersteunt het uitgangspunt om met de andere gemeenten en binnen de subregio samen te werken en af te stemmen.

Hoofdstuk 2: onze aanpak voor de (concept-)RES

- Laarbeek onderschrijft de leidende principes en de toetsingscriteria die het afwegingskader vormen. We spreken onze zorg uit dat dit afwegingskader voor elke gemeente gehanteerd moet blijven zodat voor elke gemeenten dezelfde regels en verwachtingen gelden, die niet moeten worden gepasseerd door politieke belangen.
- In de concept-RES is niet beschreven hoe we omgaan met het bestaan of ontbreken van draagvlak bij het ontwikkelen van een mogelijk zoekgebied. Het is bijvoorbeeld onduidelijk wat een gebrek aan draagvlak betekent voor de verplichting voor gemeenten voor invulling van de zoekgebieden. In het bestuursakkoord van de provincie wordt dit echter zwaar aangezet. Laarbeek verwacht een uitwerking van hoe wordt omgegaan met draagvlak, maatschappelijke participatie en weerstand in de RES 1.0.

Hoofdstuk 3: Besparing

- Laarbeek onderschrijft de aanpak waarbij verschillende doelgroepen maatwerk wordt aangeboden. Wel benadrukken we daarbij het vrijwillige karakter van medewerking van onze inwoners, bedrijven en organisaties. We ondersteunen daarom van harte de oproep aan het Rijk om door middel van subsidies en andere activiteiten (zoals gebouwgebonden financiering) besparing rendabeler en aantrekkelijker te maken voor inwoners.

Hoofdstuk 4: Grootschalige opwek

- De no-regret maatregelen bestaan voor Laarbeek vooral uit het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsdaken. Hoewel wij dit een goed idee vinden, zien we enkele praktische bezwaren. Zo heeft de gemeente niet de mogelijkheid (of de intentie) om dit soort investeringen af te dwingen, en zullen veel bedrijfsdaken qua constructie ongeschikt zijn. We verwachten daarom dat de bijdrage van deze maatregelen, in Laarbeek maar ook in de hele regio, beperkt zal zijn.
- Het Laarbeekse beleid rondom grootschalige opwek sluit goed aan op de uitgangspunten van de MRE. We zien twee zoekgebieden binnen onze gemeente, waarvan één zoekgebied zich leent voor de mogelijke ontwikkeling van een windpark. Wij zullen deze mogelijkheid samen met onze inwoners verder onderzoeken. Laarbeek spreekt de wens uit dat gemeenten die hun zoekgebieden al voor 2025 moeten invullen, daarbij ondersteund worden door de MRE en/of door gemeenten met een kleinere opgave voor grootschalige opwek.
- Laarbeek ziet knelpunten ontstaan bij enkele Enexis-stations, en uit haar zorgen over de haalbaarheid van de benodigde uitbreidingen van netcapaciteit in de komende jaren.

Hoofdstuk 5: duurzame warmte

- Uiterlijk in december 2021 moet in elke gemeente een lokale Transitievisie Warmte (TVW) worden vastgesteld. Gezien de duur van een zorgvuldig proces binnen Laarbeek is er weinig tijd voor regionale of sub-regionale afstemming: de concept-RES in juli 2021 komt daarvoor te laat. Daarnaast concludeert de Regionale Structuur Warmte dat er weinig warmtebronnen zijn die gemeentegrenzen overschrijden. Laarbeek pakt de taak van de

TVW dan ook vooral lokaal op. We maken daarbij graag gebruik van de kennis die via de MRE beschikbaar wordt over de technische, economische en maatschappelijke potentie van warmtebronnen.

- Laarbeek plaatst vraagtekens bij de haalbaarheid van het volledig aardgasvrij zijn in 2050, als gevolg van beperkende factoren zoals ruimte, kosten, draagvlak, locatie en efficiëntie en betrouwbaarheid van de verschillende warmtebronnen.

Hoofdstuk 6: van strategie naar uitvoering

- het 'streven naar maximale lokale participatie en het maximaal lokaal benutten van opbrengsten' is een uitgangspunt dat in Laarbeek van harte wordt onderschreven.
- In de concrete invulling van de uitgangspunten is de samenwerking binnen subregio De Peel het afgelopen jaar van grote meerwaarde gebleken. Laarbeek zet dan ook in op verdere samenwerking in De Peel waarbij de mogelijkheden en meerwaarde van beleidsharmonisatie wordt onderzocht.
- Laarbeek is geïnteresseerd in de mogelijkheden en voor- en nadelen van het opzetten van een (sub-)regionaal energiebedrijf en participeert in het onderzoeken van deze optie.

Wij verzoeken u om deze punten, aangevuld met opmerkingen uit de commissiebehandeling, toe te sturen aan de stuurgroep via de bijgevoegde reactiebrief.

Met dit verzoek mee te zenden stukken

1. concept-RES
2. bijlagen concept-RES
3. notitie hoofdlijnen concept-RES
4. concept raadsvoorstel
5. concept raadsbesluit
6. concept reactiebrief Laarbeek

Portefeuillehouder: J.H.C.M. Briels.

Naam behandelend ambtenaar: M. Oteman.

Het college van burgemeester en wethouders verzoekt

om behandeling in de raadsvergadering van 27 augustus 2020 waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van de commissie Algemene Zaken van 9 juli 2020.